

सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन
महाविद्यालये (पारंपारिक व व्यावसायिक),
विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव
तुकड्यांना मंजूरी देण्यासाठी अर्ज मागविण्याची
कार्यपध्दती

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी २०१०/(१९३/१०)/ मशि ४

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : ३० ऑक्टोबर, २०१०

व्याचा : शासन निर्णय क्र एनजीसी २००८/(३०२/०९)/ मशि ४, दिनांक २५ सप्टेंबर, २००९

राज्यातील उच्च शिक्षणाचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविण्यासाठी व इतर अनुषंगिक बाबींसाठी महाराष्ट्र शासनाने " महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ " अंमलात आणलेला आहे. तथापि, गेल्या काही कालावधीपासून विद्यापीठे व त्यांच्या अधिनस्त महाविद्यालयांकडून शिक्षणाचा दर्जा व गुणवत्ता यासाठी बदलत्या परिस्थितीत आवश्यक असलेल्या अनेक महत्त्वपूर्ण बाबींकडे अधिक लक्ष पुरावणे गरजेचे आहे. मा. राज्यपाल यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १५/११/२००८ रोजी झालेल्या जे.बी.व्ही.सी.च्या बैठकीत सुध्दा याबाबत यांग्य ती पाऊले उचलण्यात यावीत, असा निर्णय घेण्यात आला होता. त्यानुसार नवीन महाविद्यालये (पारंपारिक व व्यावसायिक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम विषय व वाढीव तुकड्या मंजूरीसाठी सख्य निश्चित करणे व त्या अनुषंगाने अर्ज मागविण्याच्या कार्यपध्दतीबाबत दिनांक २५ सप्टेंबर, २००९ अन्वये शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे.

२ सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालये (पारंपारिक व व्यावसायिक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव तुकड्या मंजूरीसाठी अर्ज मागविण्याच्या कार्यपध्दतीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती त्यानुसार शासनाने खालील प्रमाणे शासन घेतला आहे

शासन निर्णय :-

१ सन २०११-१२ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालयांना (पारंपारिक व व्यावसायिक) मंजूरी देण्यासाठी पुढे विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी

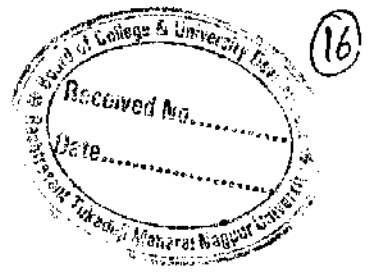
२ विद्यापीठानी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटणूक होण्यासाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा, १९९४ च्या कलम ८२ (१) मधील तरतूदीनुसार एक सम्यक योजना (Perspective Plan) तयार करावी

३ सदर सम्यक योजना राज्य उच्च शिक्षण परिषदेकडून मान्य करून घ्यावी.

४ सम्यक योजनेस अनुसरून विद्यापीठानी नवीन महाविद्यालये सुरु करण्यासाठी याग्यक योजना तयार करावी.

५ याग्यक योजनेत समावेश असलेल्या ठिकाणासाठीच नवीन महाविद्यालयांचे प्रस्ताव मागविण्यात व स्विकारण्यात यावेत

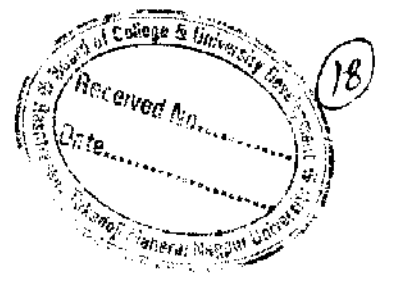
[Handwritten signature]
10/11/10

- १.५ नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास इच्छुक संस्थांनी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ च्या कलम ८२ (३) मधील तरतूदीनुसार ह्या सोबतच्या परिशिष्ट 'अ' मधील अर्जांच्या नमुन्यात संबंधित विद्यापीठाकडे अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट 'ब' मध्ये नमुद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.
- १.६ विद्यापीठांनी विहित नमुन्यात अर्ज स्विकारावेत अर्जांत भरण्यात आलेली माहिती व त्यासोबत जोडणं आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशिलसूची तयार करून त्याप्रमाणे आवश्यक बाबींची पूर्तता करणारेच अर्ज स्विकारावेत.
- १.७ विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी करण्याकरीता आवश्यक तेवढ्या छाननी समित्या विद्यापीठांचे कुलगुरु नियुक्त करतील.
- १.८ प्राप्त अर्जांची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये नमुद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार करून पडताळणी समिती त्यांचा अहवाल १५ नोव्हेंबर पर्यंत कुलगुरुंना सादर करतील.
- १.९ ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्राच्या त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास २० नोव्हेंबर पर्यंत त्रुटी कळविण्यात येतील.
- १.१० त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी ३० नोव्हेंबर पर्यंत विद्यापीठाकडे त्रुटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहिल.
- १.११ त्रुटीची पूर्तता झालेल्या अर्जांची छाननी समितीकडून छाननी करून त्यासहित छाननीत पात्र झालेल्या अर्जांसह अहवाल १५ डिसेंबर पर्यंत संचालक, बी.सी.यु.डी. यांना सादर करण्यात येईल.
- १.१२ संबंधित विद्यापीठांचे कुलगुरु विद्यापीठ स्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ञ समिती गठीत करतील. सदर तज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांचा अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ञ समितीने १५ जानेवारी पर्यंत प्रत्यक्ष भेटी देऊन नवीन महाविद्यालयांसाठी संबंधित संस्थांची सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट 'क' मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सूचीनुसार तयारी आहे किंवा कसे याबाबत परिक्षण करून त्यांचा अहवाल १५ फेब्रुवारी पर्यंत संचालक, बी.सी.यु.डी. मार्फत कुलगुरुंना सादर करण्यात येईल. सदर पायाभूत सोयीसुविधा पूर्ण न करणा-या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही. तथापि, ज्या जिल्ह्यांमध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात होबळ पटसंख्या प्रमाण (Gross enrollment Ratio) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे. अशा जिल्ह्यांच्या बाबतीत, तसेच नक्षलप्रस्त, अर्दिवासी, डोंगराळ/ दुर्गम भागातील महाविद्यालयांच्या बाबतीत परिशिष्ट 'क' मधील अनुक्रमांक ४, ६, ७, ८, १०, ११, १२ व १३ येथील सुविधा काही प्रमाणात असल्या तरी त्यांची शिफारस करता येईल
- १.१३. कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना २५ फेब्रुवारी पर्यंत पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल
- १.१४ सदर पात्रता ही एक वर्षासाठी वैध राहिल
- १.१५ अपात्रता कळविलेल्या संस्था १५ मार्च पर्यंत त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करू शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) १५ एप्रिल पर्यंत कुलगुरु निर्णय देतील.
- १.१६. सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजूरीच्या शिफारशीसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे दिनांक १ मे पर्यंत सादर करण्यात येतील
- १.१७. विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावर शासनाकडून १५ जून पर्यंत परवानगी कळविण्यात येईल

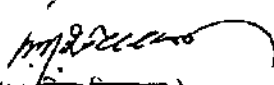
२. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ८२ (४) मध्ये विद्यापीठाने शिफारशीमधे प्रस्ताव शासनास सादर करण्याचा दिनांक डिसेंबर महिन्याचा शंकेचा दिवस अशी तरतूद आहे. सदर कलमामध्ये आवश्यक ती सुधारणा स्वतंत्रपणे करण्यात येत आहे.
३. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ८२ (५) मधील दुसऱ्या परंतुकांमध्ये नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास परवानगी देण्याची तारीख १५ जूलै अशी आहे ती १५ जून अशी करण्याची सुधारणा स्वतंत्रपणे करण्यात येत आहे.
४. सर्व विद्यापीठांनी पाच वर्षांचा बृहत आराखडा करावा. त्यामध्ये ज्या जिल्ह्यामध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात दोबळ पटसंख्या प्रमाण (जोईआर) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे असे जिल्हे, नक्षलप्रस्त, आदिवासी, डोंगराळ/दुर्गम भागासाठी सर्वोच्च प्राथम्य द्यावे व त्या प्राथम्यक्रमानुसार व तदनंतर सर्वसाधारण याप्रमाणे त्या त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विशिष्ट एवढीच महाविद्यालये (व्यावसायिक (AICTE व NCTE मंजूरी देत असलेले अभ्यासक्रम सोडून सर्व) व पारंपारिक) मंजूरीच्या प्रस्तावांची शिफारस करावी.
५. नवीन विद्याशाखा व नवीन पाठ्यक्रम सुरु करण्यासंबंधीच्या परवानगीच्या अर्जासंबंधीही जरी मूळ महाविद्यालये मंजूर असली तरी वरील १.१ ते १.१७ प्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.
६. नवीन विषय व वाढीव तुकड्या मंजूरीच्या संदर्भात महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा कलम ८३ (५) अन्वये परवानगीची कार्यपध्दती राज्य शासनाने विहित करायची असून ती वरील ५ प्रमाणे विहित करण्यात येत आहे.
७. ज्या संस्था, वरीलप्रमाणे नवीन महाविद्यालये, विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव तुकड्या मंजूरीसाठी अर्ज सादर करतील व ज्याची यापूर्वीच महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत. त्याचबाबतीत पुढील पूर्णता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारस करू नयेत.
 - ७.१. पात्र महाविद्यालयाचे बाबतीत नेक/ एनबीए कडून मानांकन व मूल्यांकन तसेच पुनर्मानांकन करून घेतले नसेल तर ;
 - ७.२. ज्या संस्थांच्या महाविद्यालयातील प्राचार्यांसहित सर्व अध्यापकांची पदे अहंताधारक व पात्र उमेदवारांमधून नियमितरित्या भरलेली नसतील तर.
८. वरील परि १.७ मध्ये विहित केलेली पडताळणी समिती व परि १.१२ मध्ये विहित केलेली तज्ञ समिती यांची संख्या ती ती विद्यापीठे त्या त्या वर्षी सुरु करावयाच्या महाविद्यालये (पारंपारिक व व्यावसायिक), विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व तुकडी वाढ यांची व्याप्ती विचारात घेवून ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल याची खातरजमा करतील.
९. विद्यापीठांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठवतांना त्यात नवीन पाठ्यक्रम / व्यावसायिक महाविद्यालये, अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात अतिरिक्त विद्याशाखा, अभ्यासक्रम, विषय व वाढीव तुकड्या असे वरीलकरील अर्जात अर्ज

१० प्रस्ताव मागवितांना ते फक्त DVB-TTSurekh या फॉन्टमध्ये घेतले जावेत व त्याच फॉन्ट मध्ये शासनास सादर करावेत

हे आदेश, राज्य शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१०११०४१४४८४०००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने

(सुरेशिव शिवदास)
महसंचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत.

संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व विभागीय महसंचालक, महाराष्ट्र राज्य
सर्व कुलसचिव, अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य
मशि / विशि तीन सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
निवडनस्ती मशि ४